

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง

(1) สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง

1) ด้านกายภาพ

1.1 ลักษณะที่ตั้ง เทศบาลตำบลบึงโขงหลง ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลบึงโขงหลง เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 (สุขาภิบาลบึงโขงหลงจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2536) และเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการเปลี่ยนแปลงแนวเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127 ตอนพิเศษ 132 ง เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 เป็นเขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีพื้นที่รวม 13.20 ตารางกิโลเมตร

สถานที่ตั้งอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 11 บ้านโนนสว่างเหนือ ตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ อยู่ในบริเวณส่วนราชการติดทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอบึงกาฬ ระยะทางห่างจากตัวเมืองบึงกาฬ ประมาณ 97 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับเขต	เทศบาลตำบลบึงงาม
ทิศใต้	ติดกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์หมากแข้ง
ทิศตะวันออก	ติดกับเขต	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์หมากแข้ง
ทิศตะวันตก	ติดกับเขต	เทศบาลตำบลบึงงาม และ อบต. โพธิ์หมากแข้ง

1.2 สภาพภูมิประเทศ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมด มีพื้นที่ติดกับอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลง ซึ่งได้ขึ้นชื่อเป็นแหล่งชุ่มน้ำติดอันดับโลก 1,098 มีลำน้ำห้วยทรายไหลผ่าน และเป็นเส้นแบ่งเขตตำบลบึงโขงหลงกับตำบลโพธิ์หมากแข้ง เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อยู่ห่างจากแม่น้ำโขงระยะทาง 17 กิโลเมตร

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศเป็นมรสุมทำให้มีฝนตกชุกในฤดูฝน ระหว่างปลายเดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม มีฤดูหนาวช่วงเดือนกุมภาพันธ์จะมีอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ 22.01 องศาเซลเซียส และมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 134.01 มิลลิเมตร ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 32.28 องศาเซลเซียส

1.4 ลักษณะการใช้ที่ดิน การใช้ประโยชน์ในที่ดินของชุมชนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ทำการเกษตรรองลงมาใช้สำหรับเป็นที่ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน สถานที่ราชการต่าง ๆ ที่ดินส่วนใหญ่เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ปัจจุบันไม่มีสภาพเป็นป่า เป็นที่ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน และที่สาธารณประโยชน์ ประชาชนได้เข้าครอบครองนานเกิน 10 ปี และเรียกร้องเอกสารสิทธิ์ ซึ่งที่ดินดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกเอกสารสิทธิ์ได้

1.5 ลักษณะแหล่งน้ำ /พื้นที่สาธารณะ มีพื้นที่ประมาณ 6,009 ไร่ ดังนี้

- มีลำห้วย	จำนวน	2	แห่ง
- มีห้วย	จำนวน	6	แห่ง

- มีหนองน้ำ	จำนวน	3	แห่ง
- มีอ่างเก็บน้ำ	จำนวน	2	แห่ง
- มีฝาย	จำนวน	2	แห่ง

2) ด้านการเมือง /การปกครอง /การบริหารงาน

2.1 เขตการปกครอง โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลบึงโขงหลง จำนวน 7 ชุมชน และตำบลโพธิ์หมากแข้ง จำนวน 5 ชุมชน โดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ปกครอง พื้นที่และประชาชนเป็นเขตความรับผิดชอบ

2.2 การเลือกตั้ง การแสดงออกทางการเมืองท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลงแบ่งเขตการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเป็น 2 เขตเลือกตั้ง 16 หน่วยเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้งผู้บริหารเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2568 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 7,571 คน มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง 4,992 คน มีบัตรดี 4,833 ใบ คิดเป็นร้อยละ 96.81 บัตรเสีย 118 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.36 บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 41 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.82 และสมาชิกสภาเทศบาลท้องถิ่นครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2568 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 7,570 คน มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง 4,768 คน มีบัตรดี 4,489 ใบ คิดเป็นร้อยละ 94.14 บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 54 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.13 และมีบัตรเสีย 225 ใบ คิดเป็นร้อยละ 4.71

2.3 การบริหารงาน รูปแบบการบริหารงานเทศบาลมีฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี จำนวน 4 คน เป็นฝ่ายบริหาร ข้อมูล ณ ปัจจุบันของผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ดังนี้

ฝ่ายบริหาร

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง
1.	นายวิทยา ภารจรัส	นายกเทศมนตรีฯ	05/01/2568
2.	นายน้อย ลอมไธสง	รองนายกเทศมนตรีฯ	05/02/2568
3.	นายสุตใจ แสงโพธิ์	รองนายกเทศมนตรีฯ	01/04/2568
4.	นายวิกร โขควิกรมวรกร	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีฯ	05/02/2568
5.	นายเกรียงไกร บริคุต	เลขานุการนายกเทศมนตรีฯ	05/02/2568

ฝ่ายนิติบัญญัติ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง
1.	นายถิ่น แดวขุนทด	ประธานสภาเทศบาล	11/05/2568
2.	นายลคร สีพาสาร	รองประธานสภาเทศบาล	11/05/2568
3.	นายวิสส์อนันต์ วาดเสนะ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
4.	นายพิบูลย์ จันทรโคตร	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
5.	นางสະเภา ชูลเทอ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
6.	นายสายันต์ ไตรภูมิ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568

7. นายกิตติพงษ์ นาชัย	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
8. นายสุริยา สุวรรณมาโจ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
9. นายสมร แพงโคตร	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
10. นายปรีชา จิตอามาศย์	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
11. นายประเสริฐศักดิ์ เจริญศิริ	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
12. นางอินทร์ทอง คล่องดี	สมาชิกสภาเทศบาล	11/05/2568
13. นายธรรมรัตน์ หลวงโกชน์	เลขานุการสภาเทศบาล	10/06/2568

2.4 อัตรากำลังเทศบาลตำบลบึงโขงหลง บุคลากรฝ่ายประจำ ดังนี้

ลำดับ	หน่วยงาน	พนักงาน เทศบาลสามัญ	ลูกจ้าง ประจำ	ลูกจ้าง ภารกิจ	ลูกจ้าง ชั่วคราว	รวม
1	สำนักปลัดเทศบาล	7	2	6	11	26
2	กองคลัง	4	1	4	1	10
3	กองช่าง	2	-	3	4	9
4	กองสาธารณสุขฯ	1	-	3	6	10
5	กองการศึกษา	9	-	17	1	27
6	กองสวัสดิการและสังคม	2	-	1	2	5
7	กองยุทธศาสตร์ฯ	2	2	1	1	6
	รวม	27	5	35	26	93

2.5 อาคารสถานที่ และเครื่องใช้ปฏิบัติงาน ดังนี้

1. อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลบึงโขงหลง	จำนวน	2	หลัง
2. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบึงโขงหลง	จำนวน	3	หลัง
3. อาคารเก็บวัสดุ – อุปกรณ์	จำนวน	1	หลัง
4. โรงจอดรถและห้องเก็บพัสดุทั่วไป	จำนวน	2	หลัง
5. รถขนส่งเก็บขยะ	จำนวน	3	คัน
6. รถยนต์ช่วยดับเพลิง	จำนวน	1	คัน
7. รถยนต์ตรวจการ	จำนวน	1	คัน
8. รถยนต์กู้ชีพกู้ภัย	จำนวน	1	คัน
10. รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์	จำนวน	1	คัน
11. รถยนต์ส่วนกลาง	จำนวน	4	คัน

3) ด้านประชากร

3.1 ประชากรและชุมชน ปัจจุบันมีประชากรทั้งสิ้น 9,628 คน จำนวนครัวเรือน 3,753 ครัวเรือน แยกเป็นประชากรชาย จำนวน 4,742 คน และประชากรหญิง จำนวน 4,886 คน ดังนี้

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวน (แห่ง)	จำนวนห้องเรียน (ห้อง)	จำนวนนักเรียน (คน)
1	โรงเรียนมัธยมศึกษา	1	41	1,230
2	โรงเรียนประถมศึกษา	3	32	887
3	โรงเรียนอนุบาล	1	7	88
4	โรงเรียนอนุบาลเอกชน	3	30	647
5	โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาล	1	1	-
6	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	5	6	133
7	ห้องสมุดประชาชน	1	1	-

4.2 สาธารณสุข เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีสถานบริการด้านสาธารณสุขในเขตพื้นที่ สำหรับ การบริการประชาชน กระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

1. โรงพยาบาลอำเภอบึงโขงหลงขนาด 30 เตียง	จำนวน	1 แห่ง
2. ศูนย์สุขภาพชุมชน	จำนวน	1 แห่ง
3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวน	1 แห่ง
4. ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน	4 แห่ง

4.3 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ข้อมูลอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่ มีศูนย์ต่อสู้ เอาชนะยาเสพติดอำเภอบึงโขงหลง โดยเทศบาลตำบลบึงโขงหลงบูรณาการร่วมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีเจ้าหน้าที่และเครื่องใช้ ดังนี้

1. จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน (พนักงานดับเพลิง)	5	คน
2. รถดับเพลิง	จำนวน	2 คัน
3. รถกระเช้า	จำนวน	1 คัน
4. รถกู้ภัย	จำนวน	1 คัน
5. รถจักรยานยนต์ตรวจการ	จำนวน	1 คัน
6. รถยนต์ตรวจการ	จำนวน	1 คัน

5) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

5.1 ด้านคมนาคม การคมนาคมในเขตเทศบาล มีถนน ค.ส.ล. เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน ประมาณร้อยละ 69 ของเส้นทางทั้งหมด ในเขตเทศบาลมีถนนสายหลักที่ติดต่อกับอำเภอ จังหวัดอื่น ดังนี้

1. ทางหลวงแผ่นดินสายเซกา – เหล่าหลวง
2. ทางหลวงชนบทสายโพธิ์หมากแข้ง – บัวโคก
3. ทางหลวงชนบทสายบึงโขงหลง – บ้านดอง

5.2 การประปา เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีระบบประปา 2 ระบบ คือ การประปาส่วนภูมิภาค 1 แห่ง มีผู้ใช้น้ำ จำนวน 2,800 หลังคาเรือน น้ำประปาที่ผลิตได้ 1,200 ลบ.ม./วัน และระบบประปาหมู่บ้าน 4 แห่ง มีผู้ใช้น้ำ จำนวน 500 หลังคาเรือน น้ำประปาที่ผลิตได้ 310.60 ลบ.ม./วัน

5.3 การไฟฟ้า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลงมีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทุกครัวเรือน และมีไฟส่องสว่างตามถนนในเขตเทศบาลเกือบทุกสายหลัก

6) สภาพเศรษฐกิจ

6.1 ด้านการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 80 อาชีพ รองลงมาคือค้าขายและรับจ้างทั่วไป พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ยางพารา ในส่วนพื้นที่ชุมชนจะมีอาคาร บ้านเรือนประกอบธุรกิจการค้าขายปะปนกับอาคารที่พักอาศัย มีพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 23,910 ไร่ ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณ 1,800 ครัวเรือน สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญแยกได้ ดังนี้

ที่	พืชเศรษฐกิจชุมชน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย ก.ก/ไร่/ปี	จำนวนครัวเรือน
1	ข้าว	12,387	390	1,042
2	พืชสวน	10,553	200	659
3	มันสำปะหลัง	760	1,520	68
4	ไม้ผล	210	-	31

6.2 การปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยงทางเศรษฐกิจ มีผู้เลี้ยงจำนวน 38 ครัวเรือน คือ

- กระบือ	จำนวน	30	ตัว
- โค	จำนวน	216	ตัว
- เป็ด	จำนวน	2,316	ตัว
- ไก่	จำนวน	5,591	ตัว

6.3 การบริการ มีสถานให้บริการสำหรับประชาชนในพื้นที่ ดังนี้

- ร้านอาหาร	จำนวน	26	แห่ง
- ร้านค้า	จำนวน	101	แห่ง
- ปั๊มน้ำมัน	จำนวน	4	แห่ง
- โรงสีข้าว	จำนวน	11	แห่ง
- โรงแรม/รีสอร์ท/โฮมสเตย์	จำนวน	35	แห่ง

6.4 การอุตสาหกรรม /การพาณิชย์ และกลุ่มอาชีพ เทศบาลตำบลบึงโขงหลงไม่มีโรงงาน

อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ แต่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มเลี้ยงสัตว์ กลุ่มปุยหมักชีวภาพ และกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

7) ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา เทศบาลตำบลบึงโขงหลง มีประชากร ร้อยละ 99 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 1 นับถือศาสนาอื่นๆ มีวัด / ศาสนสถาน จำนวน 8 แห่ง

7.2 ประเพณีและงานประจำปี ที่เทศบาลตำบลบึงโขงหลงได้สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน และยังมีการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมให้ยั่งยืนคู่ชุมชนสืบไป คือ

1. เดือนมกราคม	ขึ้นปีใหม่/ บุญข้าวจี
2. เดือนกุมภาพันธ์	บุญกองข้าว/ พิธีบวงสรวงศาลปู่ตา/ บุญประทาย ข้าวเปลือก/ ประเพณีนางเทียน/ บุญคูณลาน
3. เดือนมีนาคม	บุญมหาชาติ
4. เดือนเมษายน	สงกรานต์
5. เดือนพฤษภาคม	บุญบั้งไฟ
6. เดือนมิถุนายน	บุญเบิกบ้าน
7. เดือนกรกฎาคม	เข้าพรรษา
8. เดือนสิงหาคม	ข้าวประดับดิน
9. เดือนกันยายน	ข้าวสารท

10. เดือนตุลาคม	ออกพรรษา/ กลืน
11. เดือนพฤศจิกายน	แข่งเรือยาว/ ลอยกระทง
12. เดือนธันวาคม	บุญประเพณีข้าวเปลือก

7.3 ภูมิปัญหาท้องถิ่น ภาษาท้องถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ส่วนใหญ่ ใช้ภาษาญ้อ และภาษาถิ่น นับถือศาสนาพุทธ มีขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีกลุ่มทอผ้า และกลุ่มจักสาน เช่นเดียวกับประชาชนในภาคอีสาน

8) ทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับประชาชนในพื้นที่มีแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน 3 แห่ง คือ

- อ่างเก็บน้ำบึงโขงหลงเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ 11 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่คาบเกี่ยวกับเขตอำเภอเซกา ใช้ประโยชน์สำหรับการทำประมง ทำการเกษตร การอนุรักษ์พันธุ์สัตว์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ
- หนองสิมเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กใช้สำหรับทำการเกษตรและบริโภคในครัวเรือน
- ลำห้วยทรายเป็นลำห้วยขนาดเล็กกว้าง ประมาณ 10 เมตร ทอดยาวเป็นแนวเขตระหว่างตำบลบึงโขงหลงและตำบลโพธิ์หมากแข้ง ความยาวของลำห้วยประมาณ 15 กิโลเมตร ใช้น้ำในการเกษตร และประมงในครัวเรือนและแหล่งน้ำอื่น ๆ เช่น หนองบัว หนองกุ่ม หนองยาว ลำห้วยน้ำพัน ลำห้วยคำ ลำห้วยกลอง ลำห้วยโปร่ง ลำห้วยหนองฮ้าง เป็นต้น

9) ด้านการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ อ่างเก็บน้ำบึงโขงหลง เป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่โดยประมาณ 11 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 8,064 ไร่ มีพื้นที่ติดต่อกับเทศบาลตำบลบึงนาราง และพื้นที่บางส่วนของอำเภอเซกา เมื่อปี พ.ศ. 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาโครงการเก็บน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง แล้วได้ดำเนินการตามโครงการเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2523

- บึงโขงหลงประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงโขงหลง เมื่อ พ.ศ. 2525
- บึงโขงหลงเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ พืชน้ำ นกนานาชนิดมากกว่า 100 ชนิด
- บึงโขงหลงได้ขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติอันดับที่ 1,098 ของโลก
- บึงโขงหลงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศรัทธา มีที่พักผ่อน มีทัศนียภาพที่งดงามตามธรรมชาติ